

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
 Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
 Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
 Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30
 rândul cu litere garmond.

Să predicăm despre nădejde.

De Dr. Gh. Comșa.

III.

Apoteoza durerii o aflăm expusă în chipul cel mai desăvârșit în celebra scriere în cinci volume a episcopului francez Bougaud, intitulată: «*Crestinismul și timpul nostru*». Acelaș autor are o scriere separată despre durere, intitulată «*Cartea durerii*», pe care o avem și în traducere românească din anul 1904.

Expunerile de până acum ne-au putut da convingerea, că virtutea nădejdi creștine e strâns legată de credința în Dumnezeu, de nemurirea sufletului și viața de veci. Când cuvântăm despre acestea, întărim în inimi nădejdea creștină. Cu drept cuvânt zice sf. Vasilie cel mare, că fericit e cel ce nu-și pune încrederea în lucruri trecătoare și toată speranța și-o pune în Dumnezeu. Virtuosul lov zicea, că chiar să moară de dureri, totuși în Dumnezeu nădăduște (lov 13, 15), iar în carteia inteligenții lui Solomon se spune, că nădejdea necredinciosului, a omului fără Dumnezeu, e ca fumul împrăștiat de vânt (5, 15). Prin urmare propriu zis nu numai despre nădejde predicăm, ci și despre credință, dacă vom ca într-adevăr să avem succesul dorit.

Putem vorbi, de sine întelles, despre nădejde și separat, fără a face amintire poate de virtutea credinții, dar atunci chestiunea e grea, întrucât preotimea noastră nici nu prea are la îndemâna predici despre nădejde, iar pe de altă parte va avea să-i enumere calitățile, ca să poată prezenta un tablou clar al ei. Bunăoară în carteia Macaveilor (II, 7, 34) se cuprinde cu privire la nădejde învățatura, că în nădejdea noastră să nu fim îngâmfați. Așadară vom vorbi despre îngâmfare, ca piedecă a nădejdii, căci aceasta, adeca nădejdea, consistă tocmai în socoteala ce ne-am făcut-o despre puterile proprii insuficiente și în contarea noastră la ajutorul altora, la ajutorul lui Dumnezeu și al deaproapelui. Însă îngâmfatul nici pe departe nu contează la altul, el crede, că prin puterile sale poate să ajungă multe scopuri în viață sa și cel mult dacă se aliază cu prietenii săi de asemenea îngâmfati. Iată dară, că dacă avem în evidență locul citat din carteia Macaveilor, putem să predicăm cu efect despre o însușire cardinală a nădejdii, care e lipsa de îngâmfare, adeca modestia.

In epistola către Romani (3, 5) a apostolului Pavel deasemenea găsim, că se vorbește despre nădejde. Se spune aici, că nădejdea nu rușinează. Comentarea acestui text de sine întelles încă se poate folosi cu mult rezultat în predici.

Apoi se poate face paralelă între cele trei virtuți cardinale: credință, nădejde și dragoste, se poate arăta în ce raport stau aceste trei virtuți și astfel am lămurit și mai bine esența

acestei virtuți, despre care vorbim în lucrarea aceasta.

O idee frumoasă despre virtutea aceasta ne oferă scriitorul Kotzebue, care spune despre nădejde, că ea este singura comoară, care se înmulțește deodată cu nenorocirea. Din ce ne apasă mai mult nefericirea și durerile de tot felul, cu atât mai mare e nădejdea noastră creșlinească. La năcăzuri și la nefericiri nu ne pierdem deci nădejdea, ci ea se mărește. Pentru că dacă am pierdut nădejdea, numai și numai atunci am fi cu adevărat nefericiți. Vai de omul, care nu mai are nădejde, vai de acela, căci nu se mai poate numi creștin! Marele scriitor Eötvös scoate la iveală, că nimic nu produce atâtă durere în inimi, ca pierdere nădejilor. Nădejdea nu e ceva real, și totuși mai curând ne împăcăm cu gândul, dacă pierdem ceva real, ceva bun real, decât o nădejde oarecare. E ușor de înțeles lucrul acesta, dat fiind, că pierzând un bun real, se naște altă nădejde în noi, că vom căstiga iară ce am pierdut. Uităm deci de durerea ce o am suferit, căci calculăm ~~nu~~ săferită și facem calcul ~~nu~~ nădejde dobândirea altui bun; dar dacă ne pierdem nădejdea, aceasta nu o putem prețui, nu putem face calcul. Nădejdile avute însemnau mult și poate chiar realizarea lor ne întristează mai mult, că nu s-au realizat chiar precum am dorit. Si de multe ori mai bucuros am fi dorit și am dori să ne fi rămas și să ne rămână nădejdile, decât să se fi împlinit și să se împlinească.

Să căutăm deci în predicile despre nădejde a scoate la iveală în deosebi și urmările pierderii ei. Cu alte cuvinte, să ne fie scopul a arăta credincioșilor, că avem lipsă de nădejde, bazată pe credință.

In chipul acesta ne-am făcut datorință în vremurile acestea grele față de credincioșii încredințați spre pastori, când avem să păsim înaintea credincioșilor totdeauna cu cel mai potrivit tact pastoral. Predicând așa, din când în când e bine dacă predicăm și despre adevărurile credinții, fără a face amintire de răsboi. Căci e clar, că lumina soarelui, că dacă mi-a succes într-o Dumineacă sau sărbătoare să măngăiu pe credincioșii mei în mijlocul durerilor cu învățăturile bisericii despre durere, atunci acei credincioși mă vor asculta cu drag și când le expun un adevăr al credinții, mă vor asculta și când le voi ține o cuvântare apologetică potrivită cu înțelegerea lor.

Chestiunea predicatorii despre nădejde e actuală, nu numai în cursul răsboiului, ci și după răsboi. Urmările răsboiului sunt cu mult mai grave, decât ca învățăturile bisericii să nu aibă necesitate de a fi apărate tot cu mai multă și mai multă putere. Scopul de căpetenie, lungă vreme și după răsboi, va fi să întărim nădejdea credincioșilor, dar mai ales după răsboi. Motivul e următorul: Numai atunci vin acasă toți cei rămași în viață. Numai atunci vor simți adevărată du-

rere ceice și-au pierdut pe ai lor. O soție numai atunci simte durerea, când vede reîntors pe bărbatul alteia, iar al său nu mai vine. Si așa e cu copiii, cari nu-și mai văd părinții, așa cu toți ceialalți.

De sine întelles, că după răsboi trebuie cultivate toate trei virtuțile cardinale în inimile credincioșilor, dar în fața durerilor de după răsboi nădejdea va îmbărbăta mai mult. De aceea se recere a se ține cont de datorință de a predica despre nădejde și în legătură cu dânsa, ca apoi după răsboi să se poată apuca preotimea de o propovăduire și mai intensivă a învățăturilor lui Cristos.

Cancelarul german în Viena. Se telegrafează dela Berlin, că domnul Dr. Georg Michaelis, cancelarul german, a plecat la Viena, unde sosește azi, Marti dimineață. Va fi primit în audiență din partea Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Carol, și va avea consfătuiri cu ministrul nostru de externe, contele Czernin, precum și cu ministrul presidențial din Austria și Ungaria. In scopul acesta a plecat și ministrul-president ungár con-

SA a fost de altcum și Joi, săptămâna treceată în Viena și a fost primit în audiență particulară din partea Monarhului nostru.

Din Austria. Pe terenul politicei interne e o mișcare vie în Austria. Conducătorii tuturor partidelor se află în permanență în Viena, unde au dese consfătuiri, parte între olaltă, parte cu ministrul presidențial austriac, precum și cu alte persoane mijlocitoare, cari trec de agreate la Coroană. Cum se știe, parlamentul austriac e prorogat până la toamnă; dorința generală e însă aceea, ca până atunci situația se fie limpezită și locul actualului guvern de transiție să iee un guvern tare parlamentar, care se poate face față tuturor greutăților isvorite din situația nesigură de astăzi.

Reforma electorală. La toate ocaziunile a accentuat ministrul-preservedungar, contele Esterházy Móri, că actualul guvern al țării să născut în semnul reformei electorale, pe care trebuie să o facă, dacă se poate, cu dieta de acum, dacă nu, cu una nouă, desigurări esențiale de astăzi nu sunt acomodate pentru facerea de alegeri generale pentru dietă. După știrile prime din Budapesta, sunt prospecțe, ca noua lege electorală se fie votată încă din partea dietei de acum, ceea ce ar face apoi de prisos disolvarea dietei și ordonarea alegerilor noue parlamentare. Sunt adecă în partidul național al muncii mai mulți deputați, cari se bat cu gândul se părăsească pe contele Stefan Tisza, și în chestia reformei electorale se meargă cu actualul guvern, cu atât mai vărtoș, că alegerea lor înainte cu șapte ani s'a făcut pe baza promisiunii date alegerilor, că vor lupta în dietă pentru votul universal, egal, direct și secret. Se țin consfătuiri din partea acestor deputați în privința stabilirei liniei lor de conduită în chestia reformei electorale, și unul dintre ei, contele Zichy János, a avut per tractări și cu ministrul-preservedungar, care s'ar fi declarat gata se facă unele concesii, stabilind în proiectul de lege o anumită limite de etate pe seama soldaților decorați cu «Crucea Carol», astfel, ca cei prea tineri se nu primească dreptul de alegere. Dacă se va ajunge la înțelegere, cam 30-40 de deputați din partidul național al muncii

vor merge cu guvernul în chestia reformei electorale și atunci soarta novei legi electorale e asigurată și nu va fi necesară disolvarea dietei și ordonarea alegerilor noue.

O secție nouă
în ministerul de culte.

Ne aducem aminte, cum fostul ministru președintă al guvernului ungăr, contele Stefan Tisza, în discursul său din sedința parlamentului dela 25 lunie a. c. accentuase atitudinea leală și ireproșabilă a naționalităților din Ungaria în cursul răsboiului ce băntue și acum. Energicul om politic avuse bărbăția să recunoască astfel și vrednicia masselor mari ale poporului românesc din această țară tocmai în timpurile cele mai viforoase, din cîte s'au pomenit vreodată în cronică lumii.

Contele Tisza, în mentionatul discurs, s'a exprimat destul de clar, că nu este și n'a fost niciodată amicul politicei dușmanoase, când e vorba de naționalități și de așezările lor să se înțeleagă și se respecte, că ţara să fie înălțată și să se respecte mașii săi în guvern așteaptă să bată acelaș drum împăciuitor.

Noul ministru de culte, contele Albert Apponyi, a răspuns îndată la cuvintele fostului prim-ministru, declarând, că nu se gândește să urmeze o politică de agresiune, pe nici un teren, împotriva naționalităților nemaghiare.

Contele Apponyi, în aceeași se dință, a pus în vedere, că măsurile și schimbările ce va introduce pe terenul cultural și bisericesc, are să le îndeplinească în înțelegere cu autoritățile confesionale competente.

Dacă actualul ministru de culte și instrucțiune publică, călcând pe urmele înaintașului său, va căuta să-și realizeze reformele în acest înțeles, — înțînd adecă seamă de interesele acestora cari voiesc să-și păstreze neutralitatea bisericii și limba ei, — noi, nemaghiarii, nu putem decât să ne bucurăm și să-l sprijinim într'o lucrare frumoasă și cu adevărat patriotică. Pe calea aceasta se pregătește negreșit mulțumirea și pacea tuturor cetățenilor fără deosebire de lege și naționalitate.

Intre schimbările planuite de ministerul contelui Apponyi, cum aflăm din Budapesta, s'a și pus una în aplicare.

Este știut anume, că pentru rezolvarea chestiunilor confesionale din țara noastră existau două secții în ministerul cultelor. O secție se ocupa cu afacerile privitoare la biserică romano-catolică, iar a doua secție cu afacerile bisericești ale tuturor celorlalți confesiuni din Ungaria.

Materialul voluminos din ultima secție, pentru a putea fi rezolvit în deplină cunoștință de cauză, a îndemnat ministerul să introducă o secție nouă: Aceasta are să se ocupe de aici încolo numai cu chestiunile apar-

ținătoare bisericii greco-orientale din patrie.

In modul acesta afacerile bisericești vor putea fi studiate temeinic din partea noului așezământ. Iar ministrul va avea prilejuri, să cunoască mai bine dorințele și aspirațiile unui neam întreg de oameni, spre binele comun al patriei și spre asigurarea viitorului ei pentru orice timpuri, fie de pace, fie de răsboi.

Conducerea secției acum înființate s'a încredințat consilierului de secție, domnului Dr. Petru Ionescu. Alegerea aceasta, așa credem, este dintre cele mai nimerite, având în vedere, că domnul Ionescu se află de mulți ani în serviciul ministerului de culte, și că în vremea aceasta s'a dovedit o putere neobosită de muncă binefăcătoare pentru interesele noastre obștești.

Lloyd George răspunde. In Londra s'a serbat în una din zilele trecute aniversarea independenței Belgiei. A fost o serbare mare patriotică, la care a participat lume multă și aleasă, și pe care a presidat-o însuși ministrul president englez, domnul Lloyd George. Serbarea s'a înținut la câteva zile după ce noul cancelar german, domnul Dr. Georg Michaelis, își rostise vorbirea de program în fața parlamentului german și astfel domnul Lloyd George a prins ocazia pentru a-i răspunde. A analizat în mod amănunțit vorbirea cancelarului, constatănd, că în ea se află multe ziceri frumoase, dar și multe ziceri, cari vor putea fi răstălmăcite, după trebuință. A declarat apoi, că pacea, în felul cum o oferă cancelarul, nu o voește. Vrea o pace provenită din biruința completă. Despre Belgia cancelarul nu a vorbit nimică. Spune el deci, că Belgia are se fie după răsboi mai mare de cum a fost. Despre America germanii au o părere greșită, după cum au avut și despre englezii. Despre acestia încă au susținut, că nu au armată și nu pot să lupte pe uscat. S'au convins despre contrarul. Așa au se o pășească și cu americanii. În locul vapoarelor cufundate de submarine germane, se construiesc mereu altele. Tocmai într-o națională, face să poate legă numai cu o Germanie liberă, nu cu una stăpânită de autocratie. Soldatul german moare pe câmpul de răsboi pentru autocratie militară, pecând soldații din antantă mor pentru libertate și pentru dreptatea internațională. Englezii vor lupta deci mai departe, pentru că sunt, că luptă pentru apărarea viitorului omenimii. De informarea Angliei să nu-i doară capul pe germani, pentru că alimentarea Angliei e asigurată pe anul 1917/18. — Va se zice, domnul Lloyd George s'a pronunțat pentru continuarea răsboiului și pentru respingerea ofertului de pace al noului cancelar german, iar despre resoluția de pace, votată din partea parlamentului german, n'a făcut nici o menire.

REVISTĂ POLITICĂ.

Dictatura rusească. Cu toată energia ce caracterizează la aparență faptele prim-ministrului Kerenski, se crede, că dictatorul rusesc nu va fi în stare să păstreze mult timp puterea. Guvernul face pregătiri pentru convocarea adunării constituante, și este hotărât — cum a declarat însuși Kerenski — să făurească unitatea Rusiei chiar și cu fier și sânge, dacă alte mijloace n'ajută. Astfel turburările în Petrograd vor fi iarăși la ordinea zilei. În numeroase orașe, în Kiev, Odessa, Carcov, Astrahan se fac mari demonstrații împotriva răsboiului, după oştirile germane și austro-ungare au izbutit să rupă frontul rusesc.

— Conducătorii pacifistilor, Lenin și Trotki, acuzați că ar fi agenți plătiți ai Germaniei, au cerut să fie defuiniți, pentru a nu fi linciuți de intervenționisti, și totodată pentru a se desvinovați de învinuire. După altă știre însă, ar fi fugit din Petrograd.

Din Franță. Învinuiri grele a rostit în senat Clemenceau împotriva ministrului de interne Malvy, acuzându-l că sprijinește propaganda de pace și că astfel tradează interesele Franței. Malvy, în răspunsul său de rectificare, a declarat, că dânsul ca ministru urmărește o politică de unitate și nu de violentare; iar rezultatul politicei sale este faptul, că în țară stăpânește ordinea. Aceleași păreri le-a susținut și prim-ministrul Ribot, apărându-și colegul dela interne.

Publicul francez a aflat abea Joi, în 26 iulie, amânuntele despre marea înfrângere a rușilor în Galicia. Gazelete franceze publică acum articole desnădăjduite și întrebă: «Mai există oare Rusia? Sau poate ne aflăm în preajma desmembrării sale?» — În ziarul Victoire scrie G. Hervé: «Ne-am prea încrăzit pe toată lina! Nistrum! Această știre nu este îmbucurătoare nici pentru ruși, nici pentru antantă, căci lungeste răsboiul». — De altfel, cu ocazia aceasta, ziarele parisiene au publicat și rapoartele date de statul major austro-ungar despre evenimentele dela frontul răsăritean.

Conferența dela Paris. S'a întrunit în Paris conferența antantei și-și ține ședințele în cel mai mare secret, cu ușile închise. Obiectul de frunte al consultărilor e stabilirea scopurilor de răsboi și a condițiilor de pace. Din partea Angliei participă

la conferență însuși ministrul președintă Lloyd George și ministrul de externe Balfour. Din partea Rusiei au fost trimiși în momentul din urmă niște reprezentanți, cari în rang stau îndărătul reprezentanților Sârbiei. America nu e reprezentată în conferență, fiindcă ea nu e interesată în chestiile, cari vor fi puse în desbatere. Consultările sunt conduse de ministrul președintă francez Ribot. Au intrat la conferență, pentru a fi luate în desbatere, cinci proiecte diferite în privința stabilirei scopurilor de răsboi și a condițiilor de pace.

*
Noul guvern rusesc. Pentru a treia oară s'a format guvernul din Rusia, dela detronarea țarului încocace, și lista noului guvern e stabilită, după știrile ultime telegrafice astfel: Kerenski, ministrul președintă; Nekrasov, ministrul fără portofoliu; Trescenco, ministrul de externe; Creteli, ministrul de interne, poștă și telegraf; Piesnehonov, pentru afacerile de alimentare; Cernov, ministrul de agricultură; Scobelev, ministrul de răsboi; Lvov Vladimir, e numit procuror suprem al sfântului sinod; Godkev, controlor imperial; Efemov, ministrul de justiție și Barisnicov, ministrul al ajutorării publice. Postul de ministru de finanțe e încă vacant.

Chestiunea română și presa din Germania.

In ziarul Pester Lloyd se publicase, înainte cu câteva luni, un articol istoric-politic, — reprosus și în coloanele ziarului nostru, despre chestiunea națională română cu raport la timpurile de astăzi. Articolul, datorit condeului Excelenței Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru, Vasile Mangra, a aflat răsunet nu numai în toată presa din monarhie, ci și în marile ziare din imperiul german. Dintre organele acestea, iată ce scrie gazeta Germania sub problema românească:

«Noul mitropolit român din Ungaria, consilierul intim Vasile Mangra, se ocupă într-un articol excepțional de interesant al unei foi din Budapesta cu raportul, în care a adus răsboiul mondial monarhia și statele balcanice, și constată că faptul incontestabil, că nu puterile antantei și mandatul acestora Rusia, ci puterile centrale, în special Austro-Ungaria, sunt chemate să rezolve problema slavilor de sud. Rusia nu va mai putea juca rolul de protecție a statelor mici, cu atât mai puțin față de România. Încă dela isbucnirea răsboiului mondial au stat în România față în față două curente contrare. Unul se răzima pe situația faptică politică, economică și culturală a României și în consecință recunoștea, că o politică adevărată românească numai pe

partea puterilor centrale se poate face. Celalalt prin lozințe false imperialistice, demagogice voia să atace integritatea teritorială a Austro-Ungariei și credea, că garanția pentru un viitor glorios al națiunii române numai la puterile antantei se poate afla. Experiențele atât de triste pentru România ale răsboiului de «liberare» numai întări au putut convingerile în grupa celor dintâi. Tot asemenea suferințele și năcărurile ne mai pomenite ale sutelor de români, cari s'au refugiat departe de patria lor în «sfânta» Rusie. S'a covedit deci, că politica rusofilă nu este politică românească, ci o interpretare fatală a misiunii națiunii românești. România și astăzi — tot mai ca odinioară — față cu «omul bolnav» este în mâinile Rusiei un instrument pentru ajungerea scopurilor sale imperiale în Orient, și Rusia în ceea ce privind mejdile totdeauna a lăsat România în balta. Si integritatea teritorială a României a garantat-o numai pe hârtie și într-un timp, când armatele glorioase ale puterilor centrale au cucerit capitala și părțile cele mai roditoare ale nenorocitei țări. Toate acestea au justificat pe deplin pe acei bărbați de stat români, cari până la ultima răsuflare au luptat desperat în contra politicei rusofile. Deci România va trebui să înțeleagă, că misiunea sa nu este să umble după fantomele «României Mari», ci să formeze zidul despărțitor între massele moscovite și puterile centrale, căutându-și razul său firesc în atașarea sinceră la Austro-Ungaria și Germania, căci numai așa va veni un țară muncitoare făcând progresele cuvenite pe terenul cultural și economic.»

Ceeace trebuie să știm, despre tifosul intestinal (abdominal).

1. **Tifosul intestinal** (lungoarea de pântece) să începe cu oboseală, cu lipsă de apetit, cu durere de cap; mai târziu este însoțită de ferbințeală, ce să schimbe cu fiori, și care — timp de o săptămână — din zi ce merge tot crește în tărie. Escrementul des al bolnavului este de culoare galbenă deschisă, limba albă cenușie, uscată, bolnavul are sete aproape neșămpărată și somn neliniștit. În săptămâna a două ferbințeala este permanentă, pe pântece, pe piept, căteodată și pe sold, să pot vedea pete mici, roșii, asemenea mușăturilor de purece. Cu începutul săptămânei a treia ferbințeala mai scade, însă poate încrezut și dacă boala să înțearce opere bine, în săptămâna a patra se termină.

2. **Tifosul** este o boală lipicioasă, infecțiunea ei să aflu în escrementul, în urmă, căte odată în balele și în scuipatul morbosului; boala să poate lipi de aceia, cari comunică fără precauție cu bolnavul, și cu obiectele murdărite de dânsul. Sunt primejdieșe măncările și beuturile întrebunțate de bolnav. Multă pot căpăta boala și așa, dacă escrementul, urul, scuipatul bolnavului, apa, în care s'a spălat morbosul, sau hainele lui, ajung în fânțană, isvor sau în altă apă de beut, pe care o folosesc mulți. Tifosul să lipesc mai ales de cel ce nu ține curată persoana și locuința sa, cel ce și-a stricat stomacul cu vre-o mâncare, ori beutură, sau cu altceva, și în genere, cel ce duce o viață neînmoderată.

FOIȘOARA.

O poezie.

— Originea și analiza ei. —

După douăzeci și patru de luni, trăite în răsboi, în vîrtejul luptelor continue, ostașul pleacă vesel la concediu.

Petrece între părinții săi, în satul său natal, patrusprezece zile, timp ce numai cei cari stau zilnic în fața morții îl pot înțelege, apreția și gusta. Acasă voivnicul de prin să observe totul ce se petrece în jurul său, e atent la viața celor ce sunt departe de focul ucigător, și în sufletul său accesibil de a primi impresii, i se întipăresc diferite momente și icoane din viața de azi dela sat.

Durere, concediul trece iute. Ostașul se întoarce la regiment, înapoi la componia sa.

Cine a trecut prin fazele dureroase ale reinnoacerii pe câmpul de luptă, acela va înțelege pe deplin starea sufletească a ostașului, care după căteva zile senină întră iarăși în hora morții. Cugetul simplu la faptul, că până la o nouă revedere a celor lăsați în vatra pământescă, au să treacă iarăși 9-10 luni pline de nesiguranță, și umple sufletul de durere și ochii cu lacrimi ferbinți.

Astfel și soldatul nostru, reînțors pe câmpul de luptă, sub impresia, pot zice, sgușuitoare a zilelor prime, în cari zile sufletul omenesc involuntar aduce în comparație trecutul cu prezentul: văzând cum răsboiul în care el stă de douăzeci și patru de luni, nu vrea să ajungă la sfârșit, căutându-și alinare într-o formă oarecare, prinde condeul și își varsă tot amarul inimii sale în cadrul unei poezii populare, ce o adreseză în general celor «de-acasă».

Singur, cu jalea sa numai, ostașul ne descrie într'un ton sincer, simplu, dar bărbătesc, dorul, credința și impresiile sufletului său, desvălindu-ne astfel într'o formă de exprimare limpede lumea de cugetare și sentimentele profunde ale «marelui poet anonim», ale poporului român, azi în răsboi!

Poezia, ce voesc să o dau publicității, e scrisă încă în Rusia, în 1916. Ea este azi însă prin ideile ce le cuprinde mai actuală ca ori când. O redau deci în întregime, convins fiind, că fac un bun serviciu celor ce studiază cu placere și interes sufletul bogat în idei și sentimente ale poporului român.

Ea este următoarea:

Poezie.

Scrișă în Rusia, în 1916.

Doamne, n'ai lăsat în lume
Vre-un om să ne poată spune,
Să ne măngăe pe noi
Când se gătă-acest răsboi?

Așa unul de s'ar afla,
Doamne, cum ne-am bucurat!
Chiar să spună că murim,
Numai sfârșitul sălăștim.
Num' acest răsboi cumplit
În care de doi ani luptăm
Si de capăt nu-i mai dăm.
De doi ani n'am fost în joc,
Fără tot cu Rusu 'n foc,
Ce folos de-a mea junie
Că-o petrec în bătrânie,
Printre gloante și șrapnele,
Amar de zilele mele,
Si de ai mei camarați
Cari mai sunt neînsurăți.
Frunză verde de hămei,
Ne 'nsurăți sunt puținei,
Căci Rusul cel blâstamat
Mai pe toți i-a însurat.
Acum nu mai vezi brazi juni,
Fără tot oameni bătrâni,
Tată, fiul și nepot
Tin azi cu dușmanul foc,
Oameni bătrâni însurăți
Cu doi trei copii lăsați!
Și-au lăsat copii 'n vatră
Și-au venit la luptă dreaptă.

*

Dumnezeu ne-a pedepsit
Cu acest răsboi cumplit,
Pentru păcatele noastre
S'a făcut atâtă moarte.
Căci doi frați dacă erau
Cu mânie se priveau,
Unul că se 'mbogăjește,

Altul că prea rău trăiește.
Om cu om pismă purta,
Nu gădea la precesta.
Nu gădea la Dumnezeu,
Fără atunci când da de rău.
Până atunci el înjura
Pe vecin il pismuia.
Dar Isus e tată bun,
De ne-a răbdat pânăcum
De doi ani în bătrânie,
Ce-am purtat cu vîțieje.

*
Nevestele nu gădesc
Cum bărbății chinuesc,
Fară tot umblă aghistate
Nu cugetă la păcate,
Nu gădesc la soții lor,
Că poate pe-aicea mor.
Dar mai bine s'ar rugă
Să se gate bătăia,
Să vie bărbății 'n țară.
Să lucre moșia iară.
Să plătească o liturgie,
Bărbății lor iar să vie;
Dar nu-și fac o sfântă cruce
Fără să aibă rachiu-dulce.
Ba vin bun, ba unde-unde
Știți colea, vinarsuri bune.
Dupa-ce s'au imbată
Iși uită că au bărbat,
Bărbății de-or mai veni
Numai tot bani mulți de-ar fi,
Zic, să trăiască primarul,
Să le umple bughelarul,
De dorul bărbatului

Nr. 583/915

(134) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școală noastră confesională din Crihalma, protopresbiterul Cohalmului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: salar fundamental 1200 cor., din care 100 cor. dela biserică, iar restul ajutor de stat deja votat, plus gradăunile de salar prescrise de lege. Apoi cvarțir liber, grădină de legume și un echivalent corespunzător pentru lemnele de foc.

Alesul e îndatorat a forma cu elevii cor în mai multe voci și a cânta cu ei regulat răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători precum și în strană la utrenie. Concurenții sunt obligați a se prezenta înainte de alegere poporului, arătându-și dexteritatea în cântări, iar cei liberi de armată vor fi preferați.

Cererile de concurs se vor înainta subscrisului oficiu în terminul indicat.

Cohalm, în 8 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parohial din Crihalma.

Ioan Berca,
protopop.

Nr. 261/1917.

(133) 1-3

Concurs.

Pentru intregirea unui post de învățător și eventual a unui de învățătoare la școală elem. gr.-or. din Sebeșul săsesc (Szászsebes), se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele asigurate prin legea școlară.

Innvățătorul ales e dator să conducă elevii în Dumineci și sărbători la biserică și să cânte cu ei la sf. liturghie, iar învățătoarea, pe lângă provederea instrucției în clasa care i se va încredința, e datoare să instrueze fetițele din clasele în lucrul de mă că.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în terminul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, la 10/23 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protopresbiter

Nr. 198/1917.

(130) 2-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de învățător la școală noastră confesională din Tâmpa (langă Piski), se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: Salari fundamental 1200 cor. din care 600 cor. dela biserică, iar restul ajutor dela stat votat cu rez. Nr. 147331 din 1911 plus gradăunile de salar prescrise de lege. Apoi cvarțir în școală, grădină de legume și lemne de foc.

Alesul e îndatorat a îndeplini și serviciul cantoral la utrenie, liturgie etc., în special cântând cu elevii regulat răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători. Cei cu cunoștințe muzicale și capabile a face cor bisericesc sunt preferați.

Deva, la 25 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Devei în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopresbiter

10 părechi boi de jug
albi, frumoși, în etate de 5-7 ani, cari păsunează pe livada din loc, și cântăresc părechea dela 1100-1200 kilograme, se vând pe lângă prețuri favorabile cu perechea sau toți la oală. Doritorii să se adreseze la agentura firmei din loc: (132) 1-3

S. Felter Strada Cisnădiei Nr. 3.

Nr. 28/1917.

(131) 1-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de parch din parohia de cl. II-a Covragiu din protopresbiteral Hatęgului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele fascinante în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis și sunt poftiți, — pe lângă prealabilă înconștiințare a subsemnatului, — a se prezenta în comună la sf. biserică, spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Hateg, la 9 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hatęg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter.

Nr. 327/1917 prot.

(127) 2-3

Concurs.

Pentru intregirea postului vacant de învățător la școală confesională ort. rom. din Agnita se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Salarul legal dela biserică și stat, de plătit în rate lunare anticipative.

2. Cvarțir natural în edificiul școalei și lemnele de foc trebuințioase.

3. Grădină de 600 m. □ din care 1/4 va trebui cultivată cu pom, pentru care lueru învățătorul va primi o remunerație anuală de 20 cor.

Innvățătorul ales, pe lângă provederea instrucției în școală e îndatorat să conducă elevii Dumineca și sărbătoarea la biserică și să cânte cu ei la sf. liturghie. Cei destoinici să formeze cor, vor fi preferați.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute de legile în vigoare, să se înainteze subscrisului; iar concurenții să se prezinte în vre-o Dumineac sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 7 Iulie 1917.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean,
protopop.

Nr. 215/1917.

(128) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători-cantori din următoarele comune se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, pe lângă următoarele emolumente:

1. In Bacitelec cu salar de 233 cor. dela popor; 100 cor. dela Ven. Consistor, cvarțir în edificiul școalei, iar restul dela stat.

2. Chezdi Mărănuș 100 cor. din cantorat; 100 cor. dela Ven. Consistor; cvarțir în edificiul școalei; 240 cor. dela popor, iar restul dela stat.

3. Marcos 205 cor. dela popor; relut de cvarțir, până se va clădi o locuință din partea comunei bisericesti; 20 cor. relut de grădină; 20 cor. lemne de foc; iar celălalt salar, întregire dela stat.

Dela toți concurenții se cere a fi și cantori la biserică, a forma cu tinerimea cor, a ținea instrucținea în școală de repetiție și a cânta în biserică după obiceiul local, — având a se prezenta în biserică în vre o Dumineac sau sărbătoare spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Documentele concurențului împreună cu rugarea sunt a se adresa oficiului protopresbiteral ortodox român în Brețcu (Brezcik), comitatul Hâromszék.

Brețcu, 5 Iulie 1917.

În conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Constantin Dimian,
protopresbiter.**Esentă de otet**

(surogat) foarte gustoasă, analisată chimic, se poate căpăta în Sibiu, Piața mică Nr. 1. (124) 4-5

Nr. 202/1917.

(125) 2-3

Concurs.

Pentru intregirea unui post de invățător la școală elementară gr.-or. română din comuna Cioara (Alsó-csőr), să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunete cu acest post sunt:

1. Salar conform legii școlare, din care 600 cor. dela comuna bisericescă, iar restul întregire dela stat.

2. Cvarțir și grădină.

Învinătorul ales e dator a conduce în Dumineci și sărbători elevii la biserică și a cânta la sfânta liturghie.

Cunoșătorii de muzică vor fi preferați.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare, în terminul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, (Szászsebes) 2/15 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe
intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariai de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminariai, instructor de cantică bisericestă și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecean prin decisul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut în editura comisiunii administrative a **tipografiei arhidiecezane**:

R. Ruiz Amado:**Secretul succesului**

converziori teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesiunii. Idei atavice. Zeificarea succesiunii. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigăretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șepți voinici. Timpul și aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii. Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientari. O putere... Nobleță adesea. Inclinații și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor destoșeniți. O obiecție și o părere. Cheamăra dumnezească. Munca. Impărtirea timpului. Statornicia. Impărtășește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesiunii** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se adă în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 220 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!Cuvântări bisericestă
de**Dr. Ioan Lupaș**

și alți preoți din protopopiatul Săliște.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

Jn „**Biblioteca meseriașilor români**“

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfătat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcăian) . . . . . —60
- Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca . . . . . —50
- Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptat pentru începători și pentru cei voiești a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu . . . . . —60
- Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovina n'a învățat și umblă la înșurat, sau Vlăduțul mamei . . . . . —40
- Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vietii. Partea I. Carrierele economice, industriale și comerciale . . . . . —60

Se pot procură dela **Librăria arhidiecezană**, Sibiu.